

Vision og strategi for måltidet

I Ølsemagle Børnegård er måltidets rutiner et vigtigt læringsmiljø!

Børnenes aktive deltagelse i og omkring måltiderne, er et vigtigt pædagogisk fokusområde, når vi vil styrke børnenes mad-mod, samt trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Måltidet er en daglig tilbagevendende rutine for børn i alle aldersgrupper og et gennemgående læringsmiljø i hele barndommen. Medarbejderne kan styrke børnenes mad-mod, trivsel, læring, udvikling og dannelse, ved at tilbyde børnene en meningsfuld rolle under de fælles måltider og i de tilhørende rutiner og ved at opmuntre børnene til at eksperimentere og undersøge råvarer, mad og konsistens.

Med denne vision og strategi for måltidet, ønsker vi at sætte fokus på rammernes betydning for børnenes deltagelsesmuligheder under måltidet og især på medarbejdernes vigtige rolle i at skabe en rød tråd i måltidspædagogikken. Børnene skal, i alle aldre, mødes med forventninger der understøtter deres aktive deltagelse og mad-mod.

I dette dokument beskrives Ølsemagle Børnegårds vision og strategi for måltidet, herunder en oversigt over måltidets rutiner, samt konkret inspiration til det praktiske arbejde med rutinerne og selve måltidet.

Desuden indeholder dokumentet forslag til fokusområder til forældresamarbejdet via pædagogisk dokumentation.

Vision for måltidet i Ølsemagle Børnegård

- Måltidet er en fordybelsesaktivitet
- Måltidet skal være indbydende og stemningsfyldt
- Måltidet skal rumme det eksperimenterende og undersøgende
- Børnene skal være aktivt deltagende i måltidet og overgangsrutinerne
- Rammen for måltidet skal støtte op om det meningsfulde børnefællesskab, samt støtte op omkring relationer
- Måltidet skaber rammer for god bordskik og dannelse
- Måltidet skal støtte op om samtaler mellem børn og medarbejdere og børnene imellem
- Måltidet skal understøtte arbejdet med årstidens råvarer og traditionerne med mad til højtiderne

Børnene skal så ofte som muligt opmuntres til at:

- Deltage i borddækning
- Øse op, hælde, smøre og skære
- Deltage i afrydning og oprydning
- Udforske, undersøge og eksperimentere med råvarer, mad og måltider
- Samtale om mad, smag, duft, farver og konsistens

Måltidspædagogik

Måltidets rutiner

Der er flere rutiner knyttet til de fælles måltider.

Udover selve måltidet er der mindst en overgangsrutine, før børnene kan gå i gang med at spise, samt mindst en overgangsrutine efter måltidet, hvor børnene skal videre til noget andet.

Rammerne for måltidets rutiner, skal være tydelige og genkendelige for både børn og medarbejder.

Vi har fokus på mindst 3 rutiner, i forbindelse med måltidet:

1. Overgangen fra håndvask til måltidet
2. Selve måltidet
3. Overgangen fra måltidet til andre aktiviteter

Anbefalinger til de voksnes rolle i forbindelse med måltiderne

Forventninger til børnene:

- Børnene skal mødes med alderssvarende forventninger om, at de kan mange ting selv. Vi har fokus på pincetgrebet

- Forventningerne skal løbende justeres i takt med børnenes læring
- Vi foretager individuelle vurderinger af børnenes zone for nærmeste udvikling inden for måltidet

Undgå afbrydelser:

- Vi respekterer hinandens igangværende arbejde med måltidet og rutinerne, som en fordybelsesaktivitet
- Vi sørger for at være velforbereede med alt det praktiske omkring måltidet
- Der er en klar rollefordeling mellem medarbejderne i alle grupper

Klar rollefordeling:

- Vi har en strategi for rollefordelingen, så alle på forhånd ved, hvem der gør hvad
- Følgende medarbejdere har hygiejnekursus:
 - Maria
 - Judi
 - Søs
- Husk at spritte hænder af inden vi går ind i produktionskøkkenet

Refleksionsspørgsmål:

- Hvordan får vi inddraget børnene mere i den daglige madlavning?

Gode rollemodeller:

- Vi spiser alle det samme. Alle medarbejdere spiser et pædagogisk måltid, svarende til en halv børneportion
- Vi er opmærksomme på alle børn ved bordet. Alle børn bliver set og hørt
- Vi skaber positive stemninger under måltidet
- Vi er nærværende ved måltidet
- Vi smager, dufter og undersøger maden sammen med børnene
- Vi er opmærksomme på at børnene spejler sig i os

Narrativ opmærksomhed:

- Vi siger ikke ”ad” om mad
- Vi bruger positive narrativer. Fx ”Hvor er du mad-modig!”
- Vi understøtter børnenes narrativer
- Vi opfordrer børnene til at tage en smagsprøve
- Vi respekterer børnenes fravalg, fx ”Det kan du ikke lide lige nu, måske du kan lide det næste gang”

Forældreinddragelse:

- Vi er i dialog med forældrene om hvordan de gør måltid derhjemme

- Vi fortæller forældrene via dokumentation, om børnenes oplevelser med maden samt deres læring
- Vi er i dialog med forældrene om børnenes kompetencer og færdigheder under måltidet

Opmærksomhedspunkter:

Barnets aktive deltagelse i måltidet og rutinerne:	
Vuggestue	Børnehave
<ul style="list-style-type: none"> • Hælder, øser, drikker af kop. • Eksperimenterer med bestik. • Lægger hagesmæk på rullebord. • Dækker bord og rydder af. • Kender rutiner for måltidet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hælder, øser, skærer og smører. • Dækker bord og rydder af bordet. • Præsenterer menuen. • Samtaler relevant under måltidet. • Kender normer og rutiner.

Barnets eksperimentering og undersøgelse af råvarer, mad og service:	
Vuggestue	Børnehave
<ul style="list-style-type: none"> • Ser, dufter og rører råvarer. • Sanser, smager og mærker på råvarer. • Rører i, klapper på og moser mad. • Blander mad sammen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrker og høster råvarer. • Smager og sammensætter råvarer. • Klipper, river, hakker og skærer. • Undersøger råvarer. • Leger med ord om mad.

Barnets evne til at sige til og fra i forbindelse med måltiderne:	
Vuggestue	Børnehave
<ul style="list-style-type: none"> • Peger på og beder om mad. • Tager selv mad og drikke. • Skubber mad væk • Udtrykker med lyde eller ord, hvad barnet kan lide. 	<ul style="list-style-type: none"> • Beder om eller tager selv mad. • Takker nej til, afviser mad. • Samtaler om sine oplevelser af maden. • Udtrykker ønsker til menuen. • Kan udfordre sig selv.

Det praktiske:

Planlægning:

- I alle grupper er der en afstemt plan for medarbejdernes rollefordeling og opgaver. Hvem er i garderoben? Hvem er på badeværelset? Hvem henter mad osv. Herunder hvilke børn og medarbejdere der sidder ved hvilke borde og hvad der er plan B i tilfælde af fravær i medarbejdergruppen
- Børnenes roller italesættes og er afstemt medarbejderne imellem
- Vi er opmærksomme på at dele evt. relevant viden om børnene med den, som har sovevagten

Før måltidet – overgang fra håndvask til måltidet:

- Der er en medarbejder på badeværelset som guider børnene i toiletbesøg og håndvask
- Der er tydelige rammer på badeværelset og vi viser med billeder og sange, hvordan vi vasker hænder
- Vi har selvhjulpne børn der er i en læreproces. Vi giver tid til at prøve selv
- Børnene har opgaver som italesættes af de voksne
- Vi skaber god stemning i ventetiden ved at børnene er forberedt på næste skridt og ved hvad de skal

Selve måltidet:

- Børnene præsenterer maden på skift
- Vi øver sproglig turtagning
- Vi øver selvkontrol
- Børnene øver sig i at vente på tur
- Børnene øser og hælder selv op fra alle skåle og fade, så dagens måltid så vidt muligt er repræsenteret på barnets tallerken. Vi respekterer børnenes fravalg af madvarer ud fra et individuelt hensyn
- Børnene opbygger relationer og laver legeaftaler
- Vi opfordrer børnene til at hjælpe hinanden
- Vi skaber forbindelsesdialoger børnene i mellem
- Vi understøtter børnenes frie valg. De må sige nej tak til mad. De vælger selv, hvad de vil starte med at spise

Overgang fra måltidet til andre aktiviteter:

- Børnene venter på hinanden, differentieret i forhold til alder og udvikling
- Børnene rydder selv af bordet
- Børnene har valgmuligheder. Kan læse en bog, gå på badeværelse, gå i garderoben
- Vi har fokus på kommunikation medarbejderne i mellem. Hvor positionerer vi os? Vi flytter os efter børnene?